

Velkommen til et nyt bestyrelsesår – i foreningen og på skolerne

Velkommen til et nyt foreningsår til både gamle og nye bestyrelsesmedlemmer på skolerne.

På det nys afholdte Repræsentantskabsmøde i *Lilleskolerne* blev der udtrykt stor opbakning til bestyrelsen og dens arbejde i det forgangne år - opbakning til, at *Lilleskolerne* fremover repræsenterer sig selv i det skolepolitiske landskab.

Som noget nyt indledte vi Bestyrelsestræffet med en paneldebat på baggrund af Lars Olsens oplæg om de frie skolars sociale ansvar. Det var en engageret debat, der viste, at man ude på skolerne ikke er bange for at løfte det sociale ansvar. Men det var også en debat, der viste, at der er mange fordomme og myter om de frie skoler. Jeg var rigtig glad for både Repræsentantskab og efterfølgende træf - der var deltagerrekord og rigtig mange skoler repræsenteret. Både nye og gamle har fortalt os, at de havde et rigtig godt og udbytterigt træf.

De mange inputs i forlængelse af beretningen tager vi med i vores drøftelser på det første bestyrelsesmøde i *Lilleskolerne*. Jeg hæftede mig især ved behovet for, at bestyrelserne kan mødes og udveksle på tværs af skolerne - både på møder og via et bestyrelsesintra.

Ude på skolerne er generalforsamlingerne forhåbentligt vel overståede og det nye bestyrelsesår begyndt. På nogle skoler fortsætter den gamle bestyrelse stort set uændret, på andre er der nye medlemmer og måske ny formand.

Fra foreningens side vil vi gerne byde jer nye velkomne og bakke de nye bestyrelser op - det gør vi på de to regionale intrømøder for nye bestyrelsesmedlemmer den 26. maj på Syddjurs Friskole og den 1. juni på Hillerød Lille Skole. De nyvalgte vil få tilsendt invitation.

Vi håber og regner med, at de nye bestyrelsesmedlemmer vil møde talstærkt op. Vi regner også med, at I melder jer til vinterens regionsmøder og næste forårs bestyrelsestræf?

Nu skal vi som sagt kigge på mulighederne for at udvide vores aktiviteter for jer som bestyrelsesmedlemmer, men det er afgørende, at I vil bruge det og møde op.

Som interessevaretagende forening er det vitalt, at vi møder skolerne bestyrelser og hører hvad der rører sig. Derfor kommer vi også gerne på besøg på bestyrelsesmøder eller temadage - gerne med deltagelse af flere skoler - når der er ønske om det.

Vi glæder os til samarbejdet

Venlig hilsen

Søren Erhard Hansen, formand

Søren Erhard Hansen aflægger beretning på Repræsentantskabsmøde 2010 - foto: Lise Mortensen Høj

INDHOLD

Repræsentantskab 2010.

Livlig debat med mange spændende input til *Lilleskolerne*'s nye bestyrelse. Referat af mødet 16. april (s. 2-6)

Tilsyn med friheden. Skolestyrelsen er i gang med en tilsynsrunde om demokrati og folkestyre - det såkaldte "ekstremisme-tilsyn" Rapport fra Bregninge Bjergsted Friskole (s. 7-8).

Frie Skoler tager ansvar.

Nørrebro Lilleskole stiller op og tager ansvar - og giver dermed svar på tiltale i debatten om "københavnernationfestel" (s. 9)

KORT NYT bl.a. om

- Ny leder på Friskolen Østerlarst
- 60 års jubilæum på Den Lille Skole
- Lilleskolefestival 2010
- Lilleskolerne's lederuddannelse

KALENDER

Intrømøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer

26. maj:
Syddjurs Friskole

og

1. juni:
Hillerød Lille Skole

Repræsentantskabsmøde 2010

Referat af Repræsentantskabsmøde, 16. april 2010, kl. 14.30 på Kobæk Strand

Deltagere:

Repræsentanter og deltagere fra:

Albertslund Lille Skole, Amager Lille Skole, Bregninge Bjergsted Friskole, Byens Skole, Børneuniversitetet, Den Alternative Skole, Den Lille Skole, Friskolen i Viborg, Friskolen Østerlars, Gudenåskolen, Hareskovens Lilleskole, Haslev Privatskole, Helsingør Lille Skole, Holbæk Lille Skole, Humlebæk Lille Skole, Hundige Lille Skole, Højbo Friskole, Hørsholm Lille Skole, Køge Lille Skole, Lilleskolen i Odense, Norddjurs Friskole, Randers Lille Skole, Roskilde Lille Skole, Rynkeby Lille Skole, Ryparken Lille Skole, Sdr. Jernløse Lilleskole, Sorø Friskole, Ørestad Friskole, Østerbro Lilleskole, Århus Friskole.

Herudover deltog

- **Bestyrelsen:** Gitte Baaring Hansen, Henrik Andersen, Lotte Kamp, Marie Ludvigsen, Søren Bager, Søren Erhard Hansen, Torben Berg.
- **Lilleskolerne – sekretariatet:** Jeanette E. Veggerby og Peter Højgaard Pedersen.
- **Gæster fra:** BUPL, Dansk Friskoleforening, Efterskoleforeningen, Foreningen af Katolske Skoler, Fordelingssekretariatet, Foreningen af Kristne Friskoler, Frie Skolers Lærerforening, Frie Skole, Personalestyrelsen, Private Gymnasier, Skolestyrelsen og Undervisningsministeriet.

Velkomst

Søren Erhard Hansen, *Lilleskolernes* formand, bød velkommen til repræsentanterne, deltagerne fra skolerne samt gæsterne fra skoleforeningerne, de faglige organisationer, styrelser og Undervisningsministeriet. Søren Erhard Hansen havde glædet sig til at kunne byde undervisningsministeren velkommen, men desværre kunne vores nye Undervisningsminister, Tina Nedergaard ikke finde plads i kalenderen og overtage den aftale, vi havde med Bertel Haarder om at komme i dag. Vi har forsøgt at få en uddannelsespolitiske ordfører til at komme i dag – men varslet har simpelthen været for kort.

Søren Erhard Hansen foreslog at Repræsentantskabet valgte Ane Sandager, formand for Ørestad Friskole, til ordstyrer.

1. Valg af ordstyrer og referent

Ane Sandager blev valgt som ordstyrer, og Peter Højgaard Pedersen blev valgt som referent. Ordstyreren konstaterede, at mødet var lovligt indvarslet efter vedtægterne og henviste til den udsendte indkaldelse af 12. januar november 2008.

2. Beretning fra bestyrelse og udvalg

Beretningen består af en skriftlig og en mundtlig del. Bestyrelsens skriftlige beretning er udsendt i Beretning 2010, s. 9-19. Den mundtlige beretning blev fremlagt af formanden, Søren Erhard Hansen. Kopi af powerpoint-sider, der ledsagede fremlæggelsen, var omdelt.

1. Halvleg: Repræsentantskabsmødet blev suspenderet fra kl. 15.25 – 15.45,

Debatcafeer: Deltagerne debatterede beretning med afsæt i deltageres egne notater på de omdelte "gule kort".

Ordstyreren bad deltagerne om input til bestyrelsen og bemærkninger:

Gitte Svenning (Børneuniversitetet): Påskønner det udviklingsarbejde bestyrelsen har sat i gang i foreningen internt med brug af ekstern konsulent og den nyansættelse der er et af resultaterne.

Mette Lisbjerg (Ryparken Lille Skole): Af beretningen fremgår at bestyrelsen gerne vil stå for en øget politisering, flere ressourcer til og mere synlighed med hensyn til den politiske del af arbejdet. Det betyder at vi på skolerne får et ansvar. Vi må synliggøre hvad vi gør, hvad vi står for og hvad vi laver - vi er hele tiden under pres og vi må gøre noget. Det er en rigtig god kurs der er lagt.

Christian Asbjørn Jensen (Gudenåskolen): Som bestyrelsesformand hæfter jeg mig ved sidste del - dejligt at man fra foreningen gør meget for bestyrelserne. Der er et dilemma: Foreningen har brug for vores gode historier fra skolerne – det vil vi gerne, men vi skal kunne finde tiden til at fortælle dem, og det skal vi. Derfor skal I fra bestyrelsen blive ved med at prædike det der – for det er vigtigt, at vi gør noget, at vi holder lidt færre bestyrelsesmøder og i stedet gør mere for samarbejde med andre skoler, deltage i møder og bidrage med synliggørelse.

Søren Erhard Hansen (formand): Meget enig med Christian – vigtigt at huske at der er mange måder at gøre det på. Vi opfordrer til at bestyrelserne sørger for at man på skolen gør noget – det er ikke meningen at bestyrelsesmedlemmerne selv skal gøre det hele selv – men bestyrelsen skal sørge for at der sker noget.

Mia Hesselberg-Thomsen (Humlebæk Lille Skole): På skolerne kunne have glæde af at vi let kunne finde frem til dem vi gerne vil udveksle med og hente erfaringer fra – fx hvis man skal i gang men en fornyelse af legepladsen: hvem har friske erfaringer og viden om det? Det kunne være godt hvis det var let at finde. For det handler også om at fokusere på dagligdagen på skolen – vi må ikke kaste al energien over i netværket – spørgsmålet er hvordan netværkene giver os noget i hverdagen.

Søren Erhard Hansen (formand): Ja - vi skal også fra sammenslutningens side gøre noget for at være opsøgende og formidlende i forhold til, hvad der rører sig.

Jens Stockmarr (Den Lille Skole): På den gule seddel er der to sider: ”interessant” og ”langt ude” – Hertil vil jeg sige, at det der er ”langt ude” er den side med ”langt ude” – for der var ikke noget at skrive her – det var alt sammen interessant. Jeg vil gerne pege på, at det er vigtigt med samarbejde med andre foreninger – og synliggørelse er også meget vigtigt.

Søren Erhard Hansen (formand): Tak – det er vigtigt for at i bestyrelsen at få tilkendegivelse omkring samarbejde med andre. Det er langsigtet og sejt arbejde; men meget vigtigt – så derfor er det vigtigt med nogle tilkendegivelse fra jer. Det er vigtigt for os, at vide hvad der rører sig. Når vi taler med journalister, meningsdannere etc., så efterspørges der gode historier fra skoler - derfor har vi brug for dem fordi det har politisk gennemslagskraft.

Mia Hesselberg-Thomsen (Humlebæk Lille Skole): Mht. formidling – handler det så om formidling lokalt i pressen i vores eget område – eller vil I også have noget ind?

Søren Erhard Hansen (formand): Ja tak – begge dele!

Crilles Bacher (Børneuniversitetet): Vi skal bakke op om strategien i forhold til nye skoler og give bestyrelsen mandat til at være åbne for ny skoler, der dukker op i disse år når kommunale lukker – sådanne skoler skal ikke ses som protest, men som udtryk for at man har andre værdier og fx er det at være lokal en vigtig værdi.

Der var ikke flere indlæg: Beretningen blev godkendt med akklamation.

3. Regnskab for 2009 forelægges til godkendelse

Regnskabet er udsendt som bilag 1, og desuden gengivet i uddrag i Beretning 2010, side 22-23. Peter Højgaard Pedersen gennemgik regnskabet. Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

4. Budget for 2010 og 2011, samt forslag til kontingent for 2011 fremlægges til godkendelse

Budget og forslag til kontingent for 2011 er udsendt som bilag 2 til dagsordnen. Peter Højgaard Pedersen præsenterede budgettet og forslaget om at kontingentet for 2011 fastsættes til: Grundbeløb pr. skole 3.750 kr. plus elevsats for de første 200 elever på 275 kr. pr. elev og 130 kr. for elever udover nr. 200 på skolen.

Der var spørgsmål til elevtalsforudsætningen, blandt andet under indtryk af at det samlede elevtal i grundskolen fra nu af er faldende. Der blev svaret at vi ikke har registreret faldende søgning til skolerne på trods af at børnehaveklasse årgangene på landsplan år for år er blevet mindre de senere år. Derfor er der budgetteret med samme fremgang i elevtal og antal medlemsskoler, som vi har set igennem de seneste 10 år.

Forslaget til kontingent for 2011 og budgetterne for 2010 og 2011 blev enstemmigt vedtaget.

5. Behandling af indkomne forslag

Forslag fra bestyrelsen om ændringer af vedtægterne er udsendt som bilag 3 til dagsordnen. Forslaget fremsættes for første gang i år og skal vedtages på to på hinanden følgende Repræsentantskabsmøder for at træde i kraft. Gitte Baaring Hansen (Lilleskolernes bestyrelse): Gennemgik og motiverede bestyrelsens forslag. Forslagets baggrund er diskussionen på Repræsentantskabsmødet i 2009, hvor bestyrelsen gav tilsagn om at fremsætte forslag, der kunne sikre en løbende udskiftning af bestyrelsesmedlemmer og dermed fremme kontinuitet i bestyrelsen.

Godkendt – forslaget genfremsættes på næste ordinære repræsentantskabsmøde med henblik på endelig vedtagelse og ikrafttræden i 2011.

2. Halvleg: Repræsentantskabsmødet blev suspenderet fra kl. 16.45 – 17.15,

Fremtidscafeer – samtaler om hvilke håb og behov man ser på skolerne, som Lilleskolernes bestyrelse skal hytte til og omsætte i politik og konkrete tiltag. Deltagerne debatterede med udgangspunkt i det "grønne kort".

Input fra deltagerne:

Christian Asbjørn Jensen (Gudenåskolen): Vi har gang i så mange ting på skolerne - hvor ender de så hene – få et forum, hvor man kan mødes, fx i den virtuelle verden. Fx vi er i gang med en forretningsorden – mange skoler har sikkert en – hvis vi havde et virtuelt rum som vi kunne hente noget der – der findes mange – men vi må fokusere på ét og foreningen kunne hele tiden opfordre til at det virtuelle rum var fast punkt på dagsordenen.

Søren Erhard Hansen: Det tager vi med i ide-banken.

Sidsel Vangstrup (Børneuniversitetet): Vi bor i København og for os kunne en dagsorden – fx i det virtuelle rum – handel om elevrekruttering.

Bjørn Godt-Hansen (Ørestad Friskole): Godt initiativ mht. lederuddannelse – bestyrelserne skal tage ansvaret på sig og være villige til at betale, hvad det koster; man skal sætte det på dagsordnen og sørge for at man uddanner og taler om hvad uddannelse er.

Søren Erhard Hansen: Svært at være uenige – vigtigt – men efter erfaring siger at det kan være svært når det kommer til spørgsmålet om økonomi.

Niels Bull Klarskov (Helsingør Lille Skole): Uddannelse er en god ide – men uddannelse kan være mange ting og det kan købes mange steder. Man skal starte med at udforme en uddannelsesplan for skolens ledelse.

Christian Asbjørn Jensen (Gudenåskolen): Savner en opfølgning af intromødet for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer – man kunne supplere med noget for bestyrelsesformænd og måske de mere erfarne bestyrel-

sesmedlemmer; noget hvor man kommer godt omkring ansvaret og tager fat i konkrete emner, fx uddannelsesplan for lederen, udviklingsamtaler, det formelle ansvar, rollen som bestyrelsesformænd. Man kunne også holde inspirationsdag for bestyrelsesmedlemmer. En anden mulighed er et virtuelt mødested – et bestyrelsesintra.

Bjørn Strange (Den Alternative Skole): Fra det kommunale område ved vi man taler for skolestørrelser med 4-500 elever – derfor kunne det være spændende med et forskningsprojekt, der kunne dokumentere at mindre skoleenheder kan være bæredygtige og formår at skabe udvikling.

Anne Bendix Andersen (Friskolen i Viborg): Tilslutter sig Christians forslag. Sådant en inspirationsdag for bestyrelsesmedlemmer kunne være nyttig – det kunne fx handle om skismaet mellem de frivillige, valgte i bestyrelsen og de professionelle, ansatte i skoleledelsen – hvor man som frivillig kan opleve at det kan være vanskeligt at leve op til sit ansvar.

Pia Mygind (Hareskovens Lilleskole): Efterlyser kursus om økonomi for bestyrelsesmedlemmer.

Gitte Svenning (Børneuniversitetet): Vi vil gerne bidrage med viden om specialundervisning – vi bør meget og vi mener vi skaber gode resultater.

Jens Abildgaard-Jensen (Helsingør Lille Skole): Peger på en trussel: Skolerne bygger på forældreengagement – en ny generation er på vej ind; ved optagelsen nikke de ja til forventningerne om engagement, men med mindre og mindre naturlighed. Vi må forudse at frivilligheden og ildsjælheden vil falde over de kommende år – derfor må vi se på nye modeller for forældreengagement og måder at binde skolerne sammen – det må være en fælles udfordring på den lange bane.

Søren Erhard Hansen: Helt klart det kunne fx være et emne på et regionsmøde – vi må nok se i øjnene at det Jens beskriver, er et vilkår. Der bliver måske større og større forskel på det at være forældre og være bestyrelsesmedlem. Hvis kravet er at man skal kunne være bestyrelse i en mere og mere professionel ramme – og det går nok i den retning – så kan der opstå et dilemma omkring legitimitet som forældrebaseret. Så det handler måske om ny at finde nye former og modeller.

Mia Hesselberg-Thomsen (Humblebæk Lille Skole): Vi har dannet et trivselsudviklingsudvalg – alt var blevet så teknisk og økonomisk – det levende fortonede sig; så vi vil gerne gøre noget for trivselen. Det kunne være interessant at høre noget om, hvad andre tænker om det spørgsmål.

Lise Bro Rasmussen (Hareskovens Lilleskole): Forældrene er på mange måder presset – også mht. at deltage i det praktiske arbejde – men problemet er måske lidt bredere; kunne frygte at det handler om et demokratisk underskud i vores samfund. Vi har et samfund, hvor der er demokratiske systemer masser af steder: sportsforening, grundejer etc... Men bevæger vi os på skolerne fra et deltager-demokrati til et mere repræsentativt demokratisystem? Det er lidt skræmmende at tænke på og i hvert fald værd at tage en debat om.

Sus Rudiengaard (Køge Lille Skole): Der har aldrig været større forældreengagement end nu. Det handler om at finde nogle andre rum og andre måder og konstruktioner for at engagere forældrene. Folk gider ikke komme for at gøre rent eller male – og det kan jeg godt forstå.

Anne Bendix Andersen (Friskolen i Viborg): Jo, men vi bliver nødt til at male, ellers har vi ingen skole. Sagen er at folk ikke orker at diskutere det; men de vil gerne være med, når det er ordentligt organiseret.

Trine Nielsen (Albertslund Lille Skole): Som skoleleder savner jeg en liste eller et forum hvor jeg kunne søge efter fx it-konsulenter, bygge-konsulenter etc. – hvor man kunne hente navne.

Søren Erhard Hansen: Det er et ømtåleligt spørgsmål. Som forening vil vi ikke gå ud og anbefale bestemte leverandører – men her kunne det virtuelle forum have en funktion, således at skolerne kan anbefale leverandører til hinanden.

Berith Bonnesen (Bregninge Bjergsted Friskole): Det er et problem at samarbejdet med PPR er så forskelligt fra kommune til kommune.

Søren Erhard Hansen: Vi har drøftet det flere gange – i foreningens regi gør vi en del mht. til at kvalificere specialundervisningskoordinatorene. Og vi har ønske om at SU-Styrelsen mødes med PPR-kontorerne og informer om vores system og vi har indtryk af at SU-Styrelsen er positiv overfor ideen.

Sus Rudiengaard (Køge Lille Skole): Vi har brug for en kort vejledning, der beskriver hvad vi har krav på fra PPR.

Søren Erhard Hansen: Takkede for de mange gode input til bestyrelsen.

6. Valg af bestyrelse og revisor

a) Bestyrelsen

Ordstyreren gennemgik valget mht. afgående medlemmer og opstillede kandidater. Der skal vælges 2 bestyrelsesmedlemmer og 2 suppleanter.

Følgende blev stillet op: Torben Berg, Lotte Kamp, Sus Rudiengaard, Crilles Bacher,

Kandidaterne præsenterede sig og tilkendegav hvorvidt de ønsker valg til bestyrelsen eller til en suppleantpost.

Som bestyrelsesmedlemmer valgtes: Lotte Kamp og Sus Rudiengaard.

Som suppleanter valgtes: Torben Berg og Crilles Bacher.

Søren Bager takkede for sin tid i bestyrelsen – det har været udbytterigt og spændende at være med i bestyrelsesarbejdet – og være med hvor der er skoler, der tør eksperimentere og prøve nyt og arbejde med alternativ undervisning. Har valgt at udtræde af personlige årsager – hader ikke at kunne gøre tingene ordentlig og lige nu er der for mange opgaver og for meget der hænger hjemme på skrivebordet. Så derfor har det været nødvendigt at vælge.

Søren Erhard Hansen takkede Søren Bager for samarbejdet – det er vigtigt at man er der, og det har du været Søren. Som tak for din indsats sender vi en gave.

b) Revisor

Deloitte ved Annemarie Angel blev genvalgt.

7. Eventuelt

Ordstyreren takkede for god ro og orden og et godt møde og overlod ordet til formanden.

Søren Erhard Hansen takkede for et godt repræsentantskabsmøde.

København, den 16. april 2010

Ane Sandager
ordstyrer

Tilsyn med friheden...

Bregninge Bjergsted Friskole blev frikendt ved "ekstremismetilsynet", hvor Skolestyrelsen tjekkede, om skolen lever op til kravene om demokrati og folkestyre. Skolen blev udtaget til tilsynet efter kriterium nr. 1.

Af Berith Bonnesen, skoleleder Bregninge Bjergsted Friskole

Bregninge Bjergsted Friskole er en lille lilleskole, beliggende langt ude på landet (Vestsjælland) med ca. 80 elever. Skolen opstod for godt seks år siden som en protestskole, fordi den tidligere folkeskole lukkede. Forældre i omegnen stod sammen og fik startet vores skole. Uden nogen politiske eller religiøse tilknytninger. En lokal skole, som kan sørge for en sund balance mellem høj faglighed og god trivsel. I starten var skolen medlem af Friskoleforeningen, men har senere skiftet til Lilleskolerne.

Som fri skole har skolen en tilsynsførende udefra – i vores tilfælde først seminarierfolk og nu en kommunal skoleleder, som har mange års erfaring i tilsyn – og desuden har bestyrelsen nedskrevet i forretningsordenen, hvordan tilsynet foregår. Vi overholder naturligvis tilsynet og har vores tilsynsrapporter på hjemmesiden.

Sidst i februar blev vi ringet op fra Skolestyrelsen, at vi var blevet udvalgt til et ekstra tilsyn vedrørende forberedelsen af eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Et brev på fire A4-sider fulgte også, som forklarede, at man udvalgte i alt 25 skoler i hele landet – de fem i år – ud fra tre forskellige kriterier:

1. Skoler, som ikke har eksplicite mål for, hvordan de vil sikre, at eleverne forberedes til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre
2. Skoler, hvor der er en bekymring for, at eleverne primært eller overvejende færdes i miljøer i og omkring skolen, der isolerer sig og/eller ekskluderer andre personer eller grupper eksempelvis på baggrund af religion, hudfarve og politiske holdninger
3. Skoler, hvor styrelsen på baggrund af oplysninger om skolen allerede har en bekymring om, at skolen ikke sikrer, at eleverne forberedes til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre.

Vi fik så oplyst, at vi var udvalgt ud fra 1. kriterium.

Tilsynet skulle foregå således:

- Gennemgang af skolens hjemmeside
- Skolens redegørelse om forberedelse af eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre
- Observationer af skolens undervisning
- Samtale med lærergrupper om frihed og folkestyre
- Samtale med skolens ledelse om frihed og folkestyre.

Vi skulle senest nogle dage før besøget skulle indsende en skriftlig rapport, som skulle beskrive skolens mål, intentioner for den daglige praksis herunder undervisningen, skolens konkrete mål i undervisningen, skolens samlede virksomhed og kultur og elevernes udbytte i form af viden og handlekompetence. Desuden

skulle skemaer, årskalender og liste over lærere indsendes. Samtidig skulle vi sikre, at vores hjemmeside indeholder skolens tilsynserklæring, mål og planer for fagene, resultatet af evaluering af skolens samlede undervisning og opfølgingsplan og oplysninger om prøveafholdelse.

Hjemmesiden skal i forvejen være opdateret med ovenstående informationer, så det var jo helt OK at kræve. Derimod skulle vi i gang med at bruge en del tid på at skriftliggøre, hvad vi egentlig gør i forbindelse med forberedelse af eleverne til at leve i et samfund som det danske. Faktisk gør vi ikke så lidt, fandt vi ud af, både af mere teoretisk og også af praktisk art. Det fik vi formuleret – en meget god fornemmelse, fordi vi *er* en lille demokratisk skole. Det er ikke bare noget, vi gør, fordi vi nu engang skal, men fordi det er en del af vores værdigrundlag. Vi mener faktisk, at det er vigtigt. Hvorfor egentlig betvivle det? Hvorfor lige vælge os ud? I vores vedtægter står der da det ganske almindelige om demokratisk dannelse... Nå, Skolestyrelsen har selvfølgelig lov til at føre tilsyn, men grunden til at føre det på netop dette område kan undre – på vores skole.

Besøget blev gennemført efter aftale. Vi havde besøg af to venlige personer fra skolestyrelsen, som var ude i dette ærinde for første gang. De fire andre skoler skulle følge efter i løbet af et par uger. Så det er mit indtryk, at de første fem skoler skal danne grundlag for resten af processen. Denne form for tilsyn var altså nyt for begge sider af bordet. De to tilsynsførende blev vist rundt på skolen, mens vi havde morgenlæsning i alle klasserne. Derefter valgte de nogle klasser, som de ville følge i løbet af formiddagen. Efter middag havde de en times samtale med fire lærere, og derefter en tilsvarende med souschefen og mig som skoleleder. De takkede derefter af og mente, at vi ville høre fra dem indenfor 14 dage.

Deres efterfølgende proces blev forsinket, så vi først nu efter godt en måned har fået svar, som går ud på, at tilsynet er gennemført, og at Skolestyrelsen ikke har nogen bemærkninger, så tilsynet betragtes som afsluttet. Så nu har vi papir på vores håndtering af friheden... Kontrolleret frihed i skøn forening med frihed under ansvar.

Berith Bonnesen

Redaktionelt efterskrift: Ekstremismetilsynet fortsætter

Skolestyrelsen har annonceret at tilsynsrunden med demokrati og folkestyre nu fortsætter, og de næste fem skoler er udvalgt. Tilsynsbesøgene vil finde sted i maj og juni måned 2010.

Tre skoler er udvalgt efter 1. kriterium:

Skoler, som ikke har eksplicite mål for, hvordan de vil sikre, at eleverne forberedes til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre:

- Friskolen i Bramminge - Bramming
- Reventlow Lilleskole - Maribo
- Borup Privatskole - Borup

To skoler er udvalgt efter 2. kriterium:

Skoler, hvor er en bekymring for, at eleverne primært eller overvejende færdes i miljøer i og omkring skole, der isolerer sig og/eller ekskluderer andre personer eller grupper eksempelvis på baggrund af religion, hudfarve og politiske holdninger.

- Den Moderne Kulturelle Skole - Århus
- Al-huda Skolen - København

Tilsynsrunden med demokrati og folkestyre - kendt som "ekstremisme-tilsynet" - har været genstand for en del omtale i pressen og også givet anledning til kritiske politiske reaktioner. Tilsynsrunden skal ifølge planen omfatte 25 skoler. I første omgang blev der gennemført tilsyn på fem skoler - heriblandt Bregninge Bjergsted Friskole.

POLITIKEN 9. april 2010**Frie skoler tager ansvar**

Af Jacob Hatting & Pernille Sonne, hhv. skoleleder og bestyrelsesformand på Nørrebro Lilleskole

I debatindlægget Københavnermanifest (Politiken 4. april) kræver Jan Andreasen m.fl. løsning af sociale og integrationsmæssige problemer i Københavns folkeskoler. Der er tale om alvorlige problemstillinger, der blandt andet kan ses af det såkaldte præstationsgab mellem etnisk danske og nydanske skoleelever – de nydanske scorer gennemsnitligt lavere ved eksamensbordet end de etnisk danske elever.

Københavnermanifestet peger på flere årsager til disse komplicerede udfordringer. En af de mest oplagte: indførelsen af det såkaldte frie skolevalg i 2005 nævnes dog ikke. Med det frie skolevalg blev distriktskolen, engang det naturlige førstevalg for mange, én mulighed ud af alle kommunens skoler. Det blev omkostningsfrit at vælge en anden skole til sine børn.

Til gengæld kræver manifestet, at ”privatskolerne” skal være med til at løfte integrationsopgaven. Her hentyder manifestetskriverne til de skoler, der drives efter Friskoleloven; en broget mangfoldighed af skoler, fra private realskoler over religiøse friskoler (forskellige kristne observanser, muslimske, jødiske) til lilleskoler med forskellige pædagogiske værdier, Steinerskoler og endnu flere.

I det mindste nogle af de frie skoler *er* allerede med til at ”løfte integrationsopgaven”. Det er en tilbagevendende påstand, at de frie skoler ikke har nydanske elever eller elever med sociale problemer. Det er forkert! Nørrebro Lilleskole, som er den skole, vi kender bedst, deltager i Københavns Kommunes integrationsprojekt, der skal styrke indsatsen for tosprogede familier. Nørrebro Lilleskole har også elever med tunge sociale problemer, indlæringsvanskeligheder m.v. Nogle af disse er smidt ud af flere folkeskoler eller helt opgivet af det kommunale skolevæsen. Generelt er der en nogenlunde lige stor andel af nydanske elever i folkeskolerne og i de frie skoler, men begge steder med ulige fordeling. Nogle frie skoler har en andel af nydanske elever på 100 %, særligt religiøst eller etnisk orienterede skoler. Andre har en varierende blanding.

Der findes givetvis ressourcestærke forældre, der søger en fri skole som fravalg af folkeskolen, men det er snarere undtagelsen end reglen. De frie skoler er ikke kopier af folkeskolen, de tilrettelægger undervisningen anderledes, udbyder andre fag og har andre værdier. Forældrene betaler skolepenge for deres børns undervisning og skal ofte også yde arbejdskraft til skolen. Desuden skal forældrene tilslutte sig det grundlag, den enkelte skole bygger på. Der er med andre ord omkostninger og forpligtelser forbundet med valget af en fri skole. Og de frie skoler løser sociale og pædagogiske opgaver, som kommunen ikke kan løse.

Bestyrelsestræf 2010:

Claus Damgaard forklarer hvordan Søren Kirkegaard kan bruges i bestyrelsesarbejdet. Og gør effektivt op med mere nutidige skribenter inden deltagerne blev udfordret med eksperimentet ”Mini-kosmos-miste-fodfæste-spillet”

KORT NYT

om lilleskoler og frie grundskoler

Friskolen Østerlars får ny leder

Friskolen Østerlars har ansat Merete Thybring som ny skoleleder efter Lotte Wistisen, der ved årsskiftet forlod skolen fordi hun blev tilbudt en spændende stilling i sin gamle branche. Merete Thybring tiltræder 1. juli og har de seneste fire år arbejdet på Grønland både som lærer og ledelse.

Den Lille Skole – 60 år

Den Lille Skole – landets ældste lilleskole – fejrer 60 års fødselsdag den 28. maj, med reception kl. 15-17 og efterfølgende fest. Invitation til reception og fest sendes ud sammen med denne Skolepost.

Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer

Invitationer udsendes i denne uge til alle nyvalgte bestyrelsesmedlemmer (forudsat vi har modtaget opdatering fra skolen). Et eksemplar af [invitationen kan hentes på hjemmesiden](#).

På intromødet får deltagerne en introduktion til de opgaver, skolens bestyrelse har og de vilkår bestyrelsesarbejdet foregår under. På mødet er der fokus på arbejdsdelingen mellem skolelederen og bestyrelsen. Introduktionsmøderne afholdes:

- 26. maj, kl. 17-21.30 på Syddjurs Friskole
- 1. juni, kl. 17-21.30 på Hillerød Lille Skole

Skoleledere og andre fra skolens daglige ledelse er velkomne til at deltage – der er rig lejlighed til at bidrage da forløbet er bygget op over 3-4 cases.

Flot tilslutning til sekretærkurset

Sekretærkurset i Vejle i uge 17 samlede 27 deltagere fra 24 skoler. Kurset fokuserer på faglige temaer og giver deltagerne mulighed for erfaringsudveksling.

Lilleskolernes lederuddannelse - planlægningsmøde

Introduktions- og planlægningsmøde 21. maj i Roskilde til Lilleskolernes diplomuddannelse for ledere. Uddannelsen henvender sig til **skoleledere, viceskoleledere, souschefer og afdelingsledere**.

I det kommende skoleår gælder det modulet "det personlige lederskab". På mødet præsenteres uddannelsen, og deltagerne ønsker til indhold og den praktiske afvikling af drøftes.

[Hent invitation](#)

Lilleskolefestival 2010 tilmeldingen er i gang

Kære Lilleskoler

Så er der åbent for tilmeldingerne til årets Lilleskolefestival i Holbæk. I finder tilmeldingsblanketten på www.lilleskolefestival.dk.

I år sælger vi udover t-shirts med dette års logo (vi forventer at kunne holde prisen på 50 kr.) også en jakke med påtryk "Lilleskolernes Musikfestival" til en forventet pris på 150 kr. Tanken med jakkerne er, at den kan bruges i dagligdagen, og at de unge – og voksne – herigennem bliver diskrete omvandrende budbringere for ikke kun musikfestivalen, men også lilleskolerne. Vi forventer at kunne præsentere både jakke og T-shirt i forbindelse med repræsentantskabsmødet i weekenden. Desuden vil I kunne se jakke og T-shirt på hjemmesiden, så snart trykket er klart.

Vi mangler stadig tilbagemeldinger fra mange skoler, og de har lærere, der har lyst til at byde ind med en workshop. Prøv at høre jeres lærere, om de ikke har lyst, da vi har ambitioner om at kunne tilbyde muligheder for workshops til størstedelen af deltagerne.

På festligt gensyn
Tonny & Calle

Sdr. Jernløse Lilleskole & Holbæk Lille Skole

Edb-værktøjer – opdateret oversigt

En opdateret oversigt over skolernes edb-programmer til administration udsendes sammen med denne Skolepost. Opdateringen udsendes efter opfordring fra deltagere i Sekretærkurset i Vejle i sidste uge.

Svar på ansøgning om tilskud til specialundervisning

I uge 19 sender SU-styrelsen svar til skolerne vedrørende skolernes ansøgninger om tilskud til specialundervisning i skoleåret 2010/11.

Skolerne kan se frem til en væsentlig reduktion i det ansøgte timetal. Ifølge SU-Styrelsen er der søgt om ca. 450 mio. kroner, mens den samlede pulje udgør ca. 200 mio. kroner.

Lærerdagene får egen hjemmeside

Initiativtagerne bag "Lærerdage 2010" har nu åbnet hjemmeside, der blandt andet også vil kunne bruges ved tilmelding. Udvalget står for driften af siden, mens *Lilleskolerne* har betalt for oprettelsen.

Se mere på www.l-dage.dk

Huskunstnerordningen

Næste ansøgningsfrist for tilskud til ansættelse af en huskunstner er 1. september. Ordningen administreres af Statens Kunstråd:

<http://www.kunst.dk/statens-kunstraad> . hos

hvem man kan læse mere om ordningen:

[http://www.kunstraadet.dk/index.php?id=310&tx_lftilskudsbase_pi1\[uid\]=43&no_cache=1](http://www.kunstraadet.dk/index.php?id=310&tx_lftilskudsbase_pi1[uid]=43&no_cache=1)

KALENDER – 2010 - 2011

Arrangementer henvendt til bestyrelsesmedlemmer er fremhævet med blå

26. maj 2010

Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer, Syddjurs Friskole

1. juni 2010

Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer, Hillerød Lille Skole

16. - 19. september

Lilleskolernes Lærerdage

22. - 24. september

Ledertærf 2010

27. - 28. oktober

Introkursus for nyansatte

OBS: Ny dato

17. - 19. november

Specialundervisningstræf 2010

8. februar 2011

Introkursus for nyansatte - opfølgingsdag

29. - 30. april 2011

Bestyrelsestræf og Repræsentantskabsmøde 2011

OBS: Ny dato

maj-juni 2011

Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer

21. - 23. september

Ledertærf 2011